

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny do wiedzy o społeczeństwie „Dziś i jutro” dla klasy 8 szkoły podstawowej

Wymagania na oceny uwzględniają zapisy podstawy programowej z 2017 r. oraz zmiany z 2024 r.,

**Koncepcja prowadzenia zajęć WOS oparta jest na aktywnych metodach, które wymagają zaangażowania uczniów na lekcji.
Będę oceniała głównie pracę na lekcji**

Temat	Wymagania na poszczególne oceny				
	Dopuszczająca Uczeń:	Dostateczna Uczeń:	Dobra Uczeń:	Bardzo dobra Uczeń:	Celująca Uczeń:
I. ŻYCIE SPOŁECZNE					
1. Człowiek w społeczeństwie	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest społeczeństwo, - podaje przykłady potrzeb człowieka, - przytacza przykłady ról społecznych, - podaje przykłady norm społecznych, - wyjaśnia, czym są zdrowie psychiczne i depresja. 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia podstawowe społeczne oczekiwania wynikające z pełnienia roli - przedstawia czynniki mające wpływ na samoocenę człowieka, - wymienia zdrowe nawyki służące utrzymaniu higieny psychicznej, - wymienia czynniki, które mogą wywołać kryzys psychiczny. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną, - wyjaśnia, na czym polega proces socjalizacji, - określa, jaką rolę w procesie socjalizacji odgrywa rodzina, - wymienia kategorie norm społecznych, - 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje zależności pomiędzy procesem zaspokajania potrzeb a rozwojem człowieka, - podaje przykłady konfliktu ról społecznych, - aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat kondycji psychicznej młodych ludzi w Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje konsekwencje braku zaspokojenia poszczególnych potrzeb człowieka,, - przedstawia problem przestrzegania norm społecznych w swoim środowisku (ocena zjawiska, przyczyny i konsekwencje).
2. Grupy społeczne	<ul style="list-style-type: none"> - podaje rodzaje grup społecznych, - wymienia grupy społeczne, do których należy, - przytacza przykłady korzyści wynikających z bycia w grupie, - określa, jakie zachowania prowadzą do sporów, - podaje przykłady autorytetów. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest grupa społeczna, - wymienia jej cechy, - wylicza główne zasady współpracy w grupie, - proponuje sposoby rozwiązywania konfliktów - porównuje grupę nieformalną, koleżeńską z grupą zadaniową, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia podział grup społecznych, - omawia różne sposoby rozwiązywania konfliktów: rozmowę, negocjacje, mediacje i arbitraż, - wymienia warunki prowadzenia skutecznych negocjacji. 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady sytuacji konfliktowych z codziennego życia, proponuje metody rozwiązania sporu w każdej z nich i uzasadnia swój wybór, - przytacza przykłady autorytetów . 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje konsekwencje przyjęcia określonych postaw wobec sytuacji konfliktowej dla jednostki i społeczeństwa,

3. Komunikacja i autoprezentacja	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, czym są dyskusja i debata, - podaje przykłady sytuacji, w których młody człowiek powinien zachować się asertywnie, 	<ul style="list-style-type: none"> - przytacza przykłady zachowań asertywnych, - określa różnice między asertywnością a agresją. 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje reguły obowiązujące uczestników dyskusji i debaty, - przedstawia warunki asertywności, . 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, czym jest asertywność i jakie ma znaczenie dla funkcjonowania jednostki w społeczeństwie. 	<ul style="list-style-type: none"> - aktywnie uczestniczy w debacie
4. Życie rodzinne	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, czym jest rodzina, - wylicza podstawowe wartości kształtujące życie rodzinne, - przedstawia wartości ważne dla jego rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia cechy rodziny jako grupy społecznej, - podaje funkcje rodziny i przykłady ich realizacji, - wylicza główne prawa i obowiązki dzieci w rodzinie, - 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia najważniejsze funkcje rodziny,, - tłumaczy, czym jest władza rodzicielska, - omawia prawa i obowiązki dzieci w rodzinie, - podaje nazwy instytucji wspierających rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje cechy różnych typów rodzin, - wskazuje zależności między systemem wartości a zasadami funkcjonowania rodziny. uczestniczy w przygotowaniu projektu 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia funkcjonowanie współczesnej rodziny, - charakteryzuje przyczyny problemów współczesnych rodzin.
5. Edukacja i praca	<ul style="list-style-type: none"> - wylicza podstawowe funkcje szkoły, - podaje podstawowe prawa i obowiązki ucznia, - określa, kto tworzy samorząd uczniowski, - rozpoznaje przypadki naruszania praw ucznia, 	<ul style="list-style-type: none"> - przytacza przykłady działań samorządu uczniowskiego, - wyjaśnia, jak należy reagować w sytuacji naruszenia praw ucznia lub pracownika szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia prawa i obowiązki ucznia, - charakteryzuje poszczególne instytucje życia szkolnego (organizacja, zadania, formy działania), 	<ul style="list-style-type: none"> . - wie , jak należy reagować w przypadkach naruszania praw uczniów lub pracowników szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiada się na temat najczęściej i najrzadziej wykorzystywanych praw ucznia zapisanych w statucie jego szkoły.
6. Ekonomia na co dzień	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest gospodarstwo domowe, - tłumaczy pojęcie budżetu, dochody, wydatków, - wyjaśnia, kim jest konsument, - wylicza podstawowe prawa przysługujące konsumentowi, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje i oblicza strukturę typowego budżetu domowego, - podaje przykłady łamania praw konsumenta, - wypełnia typowy formularz reklamacyjny, 	<ul style="list-style-type: none"> - wylicza przyczyny powstawania deficytu w budżecie - przedstawia zasady bezpiecznych zakupów, - wskazuje, w jakich przypadkach konsument ma prawo do zwrotu towaru, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia poszczególne typy dochodów i wydatków składających się na strukturę budżetu domowego, - pisze reklamację. - wymienia instytucje chroniące prawa konsumenta. 	<ul style="list-style-type: none"> .- przyjmuje rolę lidera w prowadzeniu projektu dotyczącego tego, budżetu domowego i cen.

II. Prawo i prawa człowieka					
1. Prawa człowieka	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, czym są prawa człowieka, - wyjaśnia, czym jest <i>Powszechna deklaracja praw człowieka</i>, - przedstawia podstawowe prawa zawarte w <i>Konwencji o prawach dziecka</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - określa cechy i funkcje praw człowieka, - wyjaśnia, na czym polega szczególne znaczenie <i>Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka</i>, - podaje przykłady łamania praw dziecka. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie cech praw człowieka, - omawia genezę i treść <i>Konwencji o prawach dziecka</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia historię praw człowieka, -praca z tekstem-ocenia jakie prawa są łamane i gdzie można zwrócić o pomoc . 	<ul style="list-style-type: none"> - aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat możliwości ograniczania praw człowieka w różnych sytuacjach.
2. Katalog praw człowieka	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady wolności i praw człowieka i obywatela zagwarantowanych w <i>Konstytucji RP</i>, - wylicza kategorie praw człowieka. 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje przykłady praw pierwszej, drugiej i trzeciej generacji, - odszukuje w <i>Konstytucji RP</i> fragmenty dotyczące wolności i praw politycznych, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia różnicę między prawami a wolnościami, - wskazuje ograniczenia praw i wolności, - omawia poszczególne kategorie praw człowieka, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje wolności i prawa człowieka zawarte w <i>Konstytucji RP</i>, - określa źródła generacji praw człowieka, 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że wolności i prawa polityczne są konieczne dla funkcjonowania demokracji,
3. Ochrona praw człowieka	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady łamania praw człowieka, - przytacza przykłady spraw, które należy zgłosić do Rzecznika Praw Dziecka. Wie, kto jest Rzecznika Praw Dziecka i Rzecznika Praw Obywatelskich, 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia nazwy przykładowych organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną praw człowieka, - analizuje informacje umieszczone na stronie internetowej Rzecznika Praw Dziecka i RPO 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia przyczyny łamania praw człowieka, - wskazuje zagrożenia wynikające z łamania praw człowieka,, - wyjaśnia, jaką rolę odgrywa Rzecznik Praw Obywatelskich, . 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia kategorie spraw kierowanych do Rzecznika Praw Obywatelskich i Dziecka, 	<ul style="list-style-type: none"> - przyjmuje rolę lidera w prowadzeniu projektu dotyczącego ochrony praw człowieka.
4. Bezpieczeństwo nieletnich	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest przemoc i kogo dotyczy, - podaje przykłady przemocy, - podaje zasady bezpiecznego korzystania z sieci, 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje cyberprzemocy, - wylicza skutki przemocy, - wyszukuje informacje o i sporządza notatkę na temat praw ofiar przemocy domowej. 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, czym są przemoc fizyczna, psychiczna, dręczenie, - proponuje, jak na przemoc powinni reagować jej świadkowie,,, - charakteryzuje zjawisko uzależnienia od internetu, 	<ul style="list-style-type: none"> - zna konsekwencje przemocy dla osób, które jej doświadczyły, - charakteryzuje rodzaje cyberprzemocy oraz podaje metody przeciwdziałania tym zjawiskom, - 	<ul style="list-style-type: none"> - aktywnie uczestniczy w przygotowaniu plakatu przestrzegającego przed zagrożeniami w sieci.

5. Nieletni wobec prawa	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, kim są niepełnoletni i nieletni, - wylicza podstawowe uprawnienia policji, - podaje główne prawa przysługujące obywatelom w kontaktach z policją. - wymienia główne zasady odpowiedzialności prawnej nieletnich, 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje podstawowe uprawnienia straży miejskiej (gminnej) i policji - przedstawia prawa przysługujące obywatelom (niepełnoletnim) w kontaktach z policją, 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje, w jakich przypadkach odpowiedzialność ponosi sprawca, - a w jakich jego rodzice lub opiekunowie, - przedstawia zadania Centralnego Biura Śledczego Policji. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa czynniki brane pod uwagę przy rozstrzyganiu spraw dotyczących nieletnich, - uzasadnia konieczność znajomości praw przysługujących obywatelom , 	<ul style="list-style-type: none"> - czyta i interpretuje proste przepisy prawne dotyczące nieletnich
III. Społeczność lokalna i regionalna					
1. Czym jest samorząd ?	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest samorząd, - podaje przykłady zadań samorządów, - podaje nazwy gminy, powiatu i województwa, w których mieszka, - odczytuje dane z wykresu. 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje funkcjonowanie samorządu terytorialnego, - wylicza organy samorządu terytorialnego, - wskazuje podobieństwa i różnice między państwem a samorządem terytorialnym, 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, czym się różni gmina wiejska od gminy miejsko-wiejskiej i miejskiej, - Wie, kto pełni funkcje wójt, starosty, marszałka województwa w swoim miejscu zamieszkania 	<ul style="list-style-type: none"> - odczytuje i analizuje dane z wykresu oraz uzasadnia wyciągnięte przez siebie wnioski. 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia, czy system władz samorządowych sprzyja zaangażowaniu mieszkańców w życie społeczności lokalnej,
2. Samorząd gminny	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia organy władzy w gminie i sposób ich wyboru - wylicza podstawowe zadania gminy, - wyjaśnia, czym jest budżet obywatelski, odszukuje informacje swojej gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa sposób wyłaniania władz gminy oraz ich odwołania, - bierze udział w dyskusji o bieżących problemach społeczności lokalnej, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zadania poszczególnych organów władzy w gminie, - aktywnie uczestniczy w dyskusji o zadaniach gminy, - przedstawia, jak jest uchwalany budżet obywatelski, 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia konieczność angażowania się mieszkańców w życie gminy i rozwiązywanie jej problemów. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia funkcjonowania budżetów obywatelskich w różnych miastach Polski i wyciąga wnioski z analizy zebranego materiału,
3. Powiat i województwo	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przykładowe zadania powiatu i województwa - wylicza organy powiatu, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia sposób wyboru i odwołania organów powiatu i województwa 	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia zadania rady powiatu i zarządu powiatu, 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje strukturę władz samorządu powiatowego i wojewódzkiego, 	<ul style="list-style-type: none"> - przyjmuje rolę lidera w prowadzeniu projektu

	- podaje organy województwa,	- wskazuje, gdzie znajdują się siedziby władz powiatu i województwa, w których mieszka.	-przygotowuję elementy akcji promującej region.	- wskazuje zadania wykonywane przez samorząd gminny, powiatowy i wojewódzki.	dotyczącego koncepcji akcji promującej region za granicą.
4. Obywatel e a organy samorządu	- odszukuje stronę internetową własnego urzędu gminy, starostwa powiatowego, urzędu marszałkowskiego, - przytacza przykłady aktywności obywatelskiej,	- wyjaśnia, czemu przestrzeganie zasad etycznych jest ważne w życiu publicznym. - wskazuje problemy społeczne występujące w jego społeczności lokalnej.	- tłumaczy konsekwencje łamania zasad etycznych w życiu publicznym, - podaje możliwe skutki łamania zasad etycznych w życiu publicznym. - tłumaczy, czym jest korupcja,	- wyjaśnia znaczenie aktywności obywatelskiej dla funkcjonowania społeczeństwa.	- proponuje inicjatywy, które warto by zrealizować w okolicy, i wskazuje sposoby ich realizacji.
IV. Wspólnota narodowa					
1. Naród i ojczyzna	- wskazuje, jakie więzi łączą jednostkę z ojczyzną i małą ojczyzną, - wymienia i opisuje symbole RP, - wylicza wybrane święta narodowe,	- wyjaśnia, czym są naród i wspólnota etniczna i tożsamość narodowa, - wylicza przykładowe elementy i wartości składające się na polskie dziedzictwo narodowe,,	- analizuje czynniki kształtujące poczucie wspólnoty narodowej i etnicznej, - tłumaczy znaczenie dziedzictwa narodowego, - uczestniczy w dyskusji o znieważania symboli narodowych	- przytacza historię symboli RP, - ocenia, w jakim stopniu znajomość historii wpływa na rozumienie współczesnej sytuacji narodu polskiego,	- prezentuje wybrany element polskiego dziedzictwa narodowego i wyjaśnia, na czym polega jego wyjątkowość,
2. Obywatelstwo i narodowość	- wyjaśnia, czym jest obywatelstwo, - tłumaczy, do czego służy paszport, - wymienia podstawowe prawa i obowiązki obywatela RP, - podaje przykłady wartości obywatelskich.	- podaje definicję narodowości, - podaje przykłady Polek i Polaków, których postępowanie było realizacją wartości obywatelskich, - wskazuje różnice między obywatelstwem a narodowością,	- charakteryzuje więzi łączące obywatela i państwo, - omawia konstytucyjne prawa i obowiązki obywatela RP, - charakteryzuje wartości obywatelskie i wyjaśnia ich wartość dla społeczeństwa,	- tłumaczy zależności między różnymi tożsamościami, - uzasadnia, że wartości obywatelskie są podstawą w państwie demokratycznym.	- prezentuje sylwetki wybranych wybitnych Polaków i ocenia znaczenie ich dorobku dla pożytku publicznego.

3. Postawa patriotyczna	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym są patriotyzm i patriotyzm lokalny, - wylicza sposoby wyrażania patriotyzmu na co dzień przez uczniów. 	- omawia różnice w rozumieniu patriotyzmu dawniej i współcześnie,	- określa, w jaki sposób zachowanie młodych ludzi wpływa na los ich ojczyzny.	- analizuje wyniki badań dotyczących rozumienia patriotyzmu,	- przedstawia rolę patriotyzmu we współczesnym świecie.
4. Mniejszości i migranci	<ul style="list-style-type: none"> - określa różnicę między obywatelami RP a cudzoziemcami, - odczytuje z mapy, gdzie znajdują się skupiska mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce, - wyjaśnia, czym jest Polonia, . 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym są mniejszość narodowa i etniczna, - podaje nazwę języka regionalnego - rozróżnia imigrantów, emigrantów i uchodźców, - tłumaczy, czym jest azyl, - wymienia mniejszości narodowe i etniczne we współczesnej Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, dlaczego uchodźcom przysługują szczególne prawa, - wymienia podstawowe prawa mniejszości w Polsce, - podaje korzyści, jakie niesie dla Polaków poznawanie kultury mniejszości zamieszkujących Polskę. 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia strukturę ludności zamieszkującej terytorium Polski, - uzasadnia konieczność ochrony prawnej mniejszości narodowych i etnicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - określa czynniki, które miały wpływ na rozmieszczenie Polonii na świecie, - przygotowuje wystąpienie dotyczące kryzysów uchodźczych na świecie,
5. Tolerancja i przejawy ksenofobii	<ul style="list-style-type: none"> -- objaśnia, czym są tolerancja szowinizm, kosmopolityzm, rasizm i antysemityzm, - rozpoznaje przejawy ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu, - wyjaśnia, czym są hejt i mowa nienawiści. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym są stereotypy, - wskazuje skutki szowinizmu, rasizmu i antysemityzmu, - podaje definicję Holocaustu, - opracowuje sposoby przeciwdziałania nietolerancji, - bierze udział w dyskusji o granicach tolerancji, - opowiada o swoich wrażeniach po przeczytaniu tekstu źródłowego. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia cechy stereotypu, - przytacza argumenty obalające wybrane stereotypy, - przedstawia konsekwencje braku tolerancji w społeczeństwie, - charakteryzuje przyczyny i skutki ksenofobii, - określa różnice między ksenofobią a kosmopolityzmem, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia różnice między szowinizmem a nacjonalizmem, - prezentuje konsekwencje upowszechniania się ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu, - uczestniczy w dyskusji na temat: tolerancji jest ważna dla funkcjonowania społeczeństwa, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia wpływ skrajnych postaw na historię XX w. - analizuje tekst źródłowy.

V. Polska państwem demokratycznym					
1. Państwo i demokracja	<ul style="list-style-type: none"> - określa, czym jest państwo, - podaje cechy państwa, - wymienia nazwy współczesnych ustrojów politycznych (demokracja, autorytaryzm, totalitaryzm). - wyjaśnia, czym się różni demokracja bezpośrednia od pośredniej, 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje główne różnice między demokracją, autorytaryzmem a totalitaryzmem, - wymienia podstawowe formy demokracji bezpośredniej, - wskazuje różnice między narodem a państwem, 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, czym jest demokracja konstytucyjna, - wyjaśnia zasadę suwerenności narodu, - aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat możliwości życia w Polsce bez władzy państwowej. 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje różnice między demokracją, autorytaryzmem a totalitaryzmem - aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat współczesnej demokracji 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia stan demokracji w państwie i uzasadnia swoje zdanie,
2. Ustrój Rzeczypospolitej Polskiej	<ul style="list-style-type: none"> - określa znaczenie konstytucji w państwie, - wymienia główne rodzaje władzy państwowej, - opisuje konstrukcję tekstu <i>Konstytucji RP</i>. - wyjaśnia, czym jest państwo prawa, - tłumaczy, czym są akty prawne, i podaje ich główne rodzaje, 	<ul style="list-style-type: none"> - wylicza podstawowe zasady ustroju Polski zawarte w <i>Konstytucji RP</i>, - odnajduje w <i>Konstytucji RP</i> rozdziały, w których zostały opisane wolności, prawa i obowiązki obywateli, - wymienia sprawy, które mogą być poddane pod referendum 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy zasadę konstytucjonalizmu, - określa znaczenie zasady trójpodziału - charakteryzuje poszczególne zasady ustroju RP zawarte w <i>Konstytucji RP</i>. - omawia hierarchię aktów prawnych w Polsce, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje procedurę zmiany konstytucji - wskazuje, które opisane w <i>Konstytucji RP</i> wolności, prawa i obowiązki obywateli uważa za najważniejsze, i uzasadnia swoje zdanie. 	<ul style="list-style-type: none"> - aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat: historii polskich konstytucji.
3. Sejm i Senat RP	<ul style="list-style-type: none"> - określa, jakie organy pełnią w Polsce władzę ustawodawczą, - wymienia podstawowe kompetencje Sejmu i Senatu RP, - wylicza główne zasady wyborów do Sejmu i Senatu RP, 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, czym jest immunitet, - wymienia główne etapy procesu ustawodawczego, - określa, kto w Polsce może wystąpić z inicjatywą ustawodawczą, - wyszukuje informacje o ugrupowaniach politycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje, czym wyróżnia się Zgromadzenie Narodowe, - omawia kompetencje Sejmu i Senatu RP, - wyjaśnia, jakie znaczenie w państwie demokratycznym ma aktywność wyborcza obywateli. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia proces ustawodawczy, - porównuje role Sejmu i Senatu RP w procesie ustawodawczym,, - wymienia skutki, jakie niesie dla państwa i społeczeństwa niska frekwencja wyborcza. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym zajmują się komisje sejmowe, Prezydium Sejmu RP i Konwent Seniorów,

4. Prezydent RP i Rada Ministrów	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia kompetencje Prezydenta RP, - wyjaśnia, kim jest premier i czym jest Rada Ministrów, - odczytuje dane z tabel dotyczących frekwencji w wyborach parlamentarnych i prezydenckich, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia kompetencje Prezydenta RP i Rada Ministrów, - znajduje informacje o działaniach obecnego Prezydenta RP związanych z polityką wewnętrzną i zagraniczną kraju. 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje procedurę tworzenia rządu, - określa, w jaki sposób współdziałają rząd i prezydent, -. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego jest potrzebne poparcie większości sejmowej dla Rady Ministrów - omawia trzy kroki w procedurze powoływania Rady Ministrów, . 	<ul style="list-style-type: none"> - określa, na czym polega zasada kontrasygnaty, - tłumaczy, czym jest Rada Gabinetowa,
5. Sądy i trybunały	<ul style="list-style-type: none"> - określa, jakie organy pełnią w Polsce władzę sądowniczą, - wyjaśnia, co nazywamy wymiarem sprawiedliwości, - przedstawia rolę sędziów, 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, kim są prokurator, obrońca i obrońca z urzędu - , - wyjaśnia czy jest dwuinstancyjność postępowania sądowego 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie zasad bezstronności i niezawisłości sędziów oraz ich immunitetu i nieusuwalności, - tłumaczy, kim jest ławnik, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje działania Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Stanu, - analizuje tekst źródłowy, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia rolę Trybunału Konstytucyjnego w państwie demokratycznym,
6. Partie polityczne	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym są partie polityczne, - podaje elementy kampanii wyborczej partii, - wylicza systemy partyjne. - tłumaczy, czym są koalicja i opozycja w parlamencie, 	<ul style="list-style-type: none"> - określa, w jaki sposób partie dążą do osiągnięcia swoich celów, - przedstawia systemy partyjne, - wymienia nazwy polskich partii politycznych, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia funkcje partii politycznych, - analizuje tekst ustawy o partiach politycznych, - wyjaśnia, czym jest statut partii, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje działalność partii w państwie demokratycznym, -- charakteryzuje systemy partyjne, wskazuje wady i zalety każdego z nich,, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje polską scenę polityczną. .
7. Organizacje obywatelskie	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, czym są organizacje pozarządowe i wolontariat, - podaje przykłady NGO młodzieżowych, - odczytuje dane statystyczne z wykresu. 	<ul style="list-style-type: none"> - przytacza przykłady działań organizacji pozarządowych, - odszukuje informacje o organizacjach pozarządowych 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, czym jest społeczeństwo obywatelskie, - określa jak zostać wolontariuszem. podaje formy prawne dla NGO. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia poszczególne obszary działalności organizacji pozarządowych, - wyjaśnia, czym jest organizacja pożytku publicznego OPP 	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowuję plakt kampi społecznej 1.5% dla organizacji pozarządowych, które funkcjonują w najbliższej okolicy,
8. Media i opinia publiczna	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje mass mediów, - wskazuje różnice między mediami komercyjnymi a publicznymi, 	<ul style="list-style-type: none"> - określa, czym jest kampania społeczna, - podaje definicję spotu wyborczego, 	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada o funkcjach mediów, - przedstawia rolę mediów w demokracji, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje misję mediów publicznych, - wyjaśnia rolę opinii i komentarzy 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia, jak często na jego poglądy, decyzje i wybory mają wpływ media

	<ul style="list-style-type: none"> - objaśnia, czym są fake newsy i bańki informacyjne, - odróżnia fakty od opinii i komentarzy. 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje funkcje mediów przejawiające się w stronach internetowych, które odwiedza, 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady fake newsów i uzasadnia swój wybór, - opisuje obszary tematyczne kampanii społecznych, 	<ul style="list-style-type: none"> w demokratycznych mediach, - bada sposób ukazania jednego wydarzenia w artykułach z kilku źródeł, oddziela fakty od opinii i przedstawia wnioski, 	społecznościowe,
VI. Sprawy międzynarodowe					
1. Współpraca międzynarodowa	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym są polityka zagraniczna i współpraca międzynarodowa, - rozwija skrót ONZ, NATO - odczytuje z mapy nazwy państw członkowskich NATO, 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia podstawowe zadania ambasadora i konsula, - określa najważniejsze cele ONZ i NATO, - przytacza przykłady aktywności Polski w ONZ i NATO, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje rolę ambasadora i konsula w polityce zagranicznej, - opisuje genzę ONZ i NATO - podaje nazwę głównego organu NATO, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jaką rolę odgrywa NATO w polityce obronne, - znajduje wiadomości o trzech operacjach NATO przeprowadzonych po 2000 r. 	- uczestniczy w dyskusji na temat najważniejszych działań Polski w strukturach ONZ i NATO.
2. Unia Europejska	<ul style="list-style-type: none"> - podaje datę i miejsce utworzenia Unii Europejskiej, - wylicza najważniejsze zadania UE, - odpowiada, czym jest euro, - odczytuje z mapy nazwy państw członkowskich UE. 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia główne przyczyny integracji europejskiej,, - wylicza nazwy głównych organów Unii Europejskiej, - uczestniczy w przygotowaniu projektu dotyczącego obchodów Dnia Europejskiego, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia główne etapy integracji europejskiej, - opisuje okoliczności powstania UE - wymienia podstawowe uprawnienia głównych organów Unii Europejskiej, - podaje praktyczne przykłady realizacji celów UE 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje wady i zalety procesu integracji europejskiej, - podaje nazwy trzech wspólnot europejskich, - analizuje tekst Deklaracji Schumana - aktywnie uczestniczy w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia główne zagadnienia i problemy funkcjonowania UE, - przyjmuje rolę lidera w prowadzeniu projektu dotyczącego obchodów Dnia Europejskiego.
3. Polska w Unii Europejskiej	<ul style="list-style-type: none"> - podaje datę wejścia Polski do UE i określa sposób, w jaki Polacy podjęli decyzję, - wskazuje główne korzyści, które wynikły dla Polski, jej obywateli i polskich firm z przystąpienia do UE, 	<ul style="list-style-type: none"> - wylicza podstawowe prawa obywatela UE, - wymienia cztery najważniejsze zasady europejskiego rynku wewnętrznego, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia przygotowania Polski do przystąpienia do UE, - wie, czym jest i jak działa strefa Schengen, 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje koszty przynależności Polski do UE, - omawia przeznaczenie poszczególnych rodzajów funduszy unijnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia proces integracji Polski z Unią Europejską, - - przygotowuje i wyczerpującą notatkę na temat wykorzystania

		- przedstawia podstawowe korzyści związane z obecnością Polski w UE	- podaje przykłady wykorzystania przez Polskę funduszy unijnych,	- wiem, czy są dotacje unijne,	funduszy UE w Polsce.
4. Problemy współczesnego świata	- wyjaśnia, czym jest globalizacja, - przytacza przykłady globalizacji z codziennego życia, - tłumaczy, czym jest zjawisko ocieplania klimatu, - podaje główne różnice między sytuacją w krajach Północy i Południa.	- określa, z czego wynika podział na kraje rozwinięte i rozwijające się, - wskazuje główny kierunek migracji, - wylicza główne zagrożenia i wyzwania XXI w.,	- charakteryzuje zjawiska globalizacji i amerykańizacji kultury, - tłumaczy, czym jest konsumpcjonizm, - tłumaczy, na czym polegają pomoc rozwojowa i pomoc humanitarna, - charakteryzuje zmiany klimatu i określa ich skutki.	- omawia pozytywne i negatywne skutki globalizacji w różnych dziedzinach, - wyjaśnia, czym jest grupa G7, - omawia problemy związane z migracją, - omawia główne zagrożenia i wyzwania XXI w.	- aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat wpływu światowych problemów na niego i jego rówieśników oraz przytacza trafne argumenty.
5. Konflikty zbrojne na świecie	- podaje główne przyczyny konfliktów zbrojnych, - wyjaśnia, czym jest ludobójstwo, - przytacza przykłady działań terrorystycznych, - odczytuje wyniki badań opinii publicznej dotyczących zagrożenia terroryzmem w Polsce.	- wymienia skutki terroryzmu,, - odszukuje informacje na temat cyberterroryzmu, - znajduje w internecie wiadomości o zbrodniach ludobójstwa popełnionych w XX w., .	- omawia przyczyny i rodzaje konfliktów, - na podstawie mapy charakteryzuje wybrane współczesne konflikty na świecie, - omawia zagrożenia wynikające z cyberterroryzmu dla współczesnych państw -	- redaguje notatkę na temat zamachów terrorystycznych	- opowiada o zamachu na World Trade Center,

Na podstawie Programu nauczania. Wiedza o społeczeństwie. „Dziś i jutro” Klasa 8, wydawnictwo Nowa Era.

Kolejności lub zakres realizowanych treści może ulec zmianie.

Ocena klasyfikacyjna ustalana jest w oparciu o postępy wiedzy ucznia z przedmiotu (opanowanie treści określonych w wymaganiach edukacyjnych) i zaangażowanie podczas semestru i roku szkolnego.

Ocena niedostateczna Uczeń:

- ✓ nie opanował treści na ocenę dopuszczającą, przewidzianych w podstawie programowej,
- ✓ ma duże braki w podstawowych wiadomościach, nawet z pomocą nauczyciela nie potrafi ich nadrobić,
- ✓ nie podporządkowuje się instrukcjom nauczyciela i nie współpracuje z nim,
- ✓ nie korzysta z form pomocy uzupełnienia braków edukacyjnych stworzonych przez szkołę.

